

Հայաստանի Հանրապետությունում
ջրամատակարարման և ջրահեռացման հավասար
հասանելիության ապահովման
գործողությունների պլան
2018-2020թթ.

Արմինե Առուշանյան

ՀՀ ԷԵԲՊՆ ջրային տնտեսության
պետական կոմիտե

5 դեկտեմբերի 2017թ.

Ջրամատակարարման և ջրահեռացման հավասար հասանելիության գործողությունների պլան, 2018-2020թթ.

Հիմքը - «Ջուր և Առողջություն» արձանագրության ներքո 2015-2016թթ. մշակված Հայաստանում ջրամատակարարման և ջրահեռացման հավասար հասանելիության (ՋՋՀՀ) ինքնագնահատման քարտի արդյունքները:

ՋՋՀՀ ինքնագնահատման քարտը մշակվել է ՄԱԿ-ի ԵՏՀ քարտուղարության և Ֆրանսիայի կառավարության աջակցությամբ՝ «Հայ կանայք հանուն առողջության և առողջ շրջակա միջավայրի» ՀԿ-ի իրականացմամբ և ՀՀ ԷԵԲՊՆ ջրային տնտեսության պետական կոմիտեի համակարգմամբ:

Ջրամատակարարման և ջրահեռացման հավասար հասանելիության ինքնագնահատման քարտի արդյունքները

Ոլորտ	Առաջարկություններ
<p>Ղեկավար կառավարման շրջանակներն անվտանգ խմելու ջրի և ջրահեռացման հավասար հասանելիության ապահովման համար</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Օրենսդրության ավելի մանրամասն վերլուծություն, դրական և բացասական կողմերի հայտնաբերում, ինքնագնահատման քարտի բաղադրիչների և օրենքների համադրություն՝ խնդիրների լուծման համար օրենսդրական բացթողումների բացահայտման նպատակով • Շահառու նախարարությունների կողմից «ջրամատակարարման և ջրահեռացման հասանելիության» բաժնի ներառում, ինչպես նաև հաշվետվություններում ջրամատակարարման և ջրահեռացման վերաբերյալ աշխատանքների և ծախսված ֆինանսական միջոցների առանձին ներկայացում • Ջրամատակարարման և ջրահեռացման հասանելիության ապահովման գործողությունների պլանի մշակում և կառավարության կամ շահառու նախարարությունների կողմից հաստատում
<p>Աշխարհագրական դիրքով պայմանավորված անհավասարությունների կրճատում</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ջրամատակարարման և ջրահեռացման մասնագիտացված ծառայությունների սպասարկման տարածքից դուրս մնացած համայնքների առկա իրավիճակի մասին տեղեկատվության հավաքագրում • Ջրահեռացման ծառայությունների որակի բարելավում՝ հատկապես ուշադրության կենտրոնում պահելով տարածքային բաշխվածությամբ պայմանավորված անհամաչափությունները • Ջրամատակարարման և ջրահեռացման մասնագիտացված կազմակերպությունների սպասարկման տարածքից դուրս մնացած մոտ 570 բնակավայրի՝ ջրամատակարար ընկերությունների սպասարկման տարածքում ընդգրկելու դրդապատճառների գնահատում • Ջրամատակարարման և ջրահեռացման հասանելիության բարելավման վերաբերյալ առաջարկությունների մշակում՝ թե՛ սպասարկվող և թե՛ չսպասարկվող համայնքներում • Ներդրումային ծրագրերի մշակում և, հնարավորության դեպքում, ըստ գերակայությունների դրանց իրականացում այն համայնքներում, որտեղ ջուրը բերովի է կամ ապահովված չեն բաշխիչ ցանցով կամ էլ բացակայում է կոյուղու համակարգը
<p>Հասանելիության ապահովում խոցելի և մեկուսացված խմբերի համար</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Խոցելի խմբերի ջրամատակարարման և ջրահեռացման իրավունքների օրենսդրորեն ամրագրում ոլորտի մշակվող քաղաքականության մեջ • Պիլոտային ծրագրի իրականացում՝ ըստ ինքնագնահատման քարտի բաղադրիչների, ինչպես օրինակ՝ աշխարհագրական դիրքով պայմանավորված առանձին խոցելի խմբերի առանձնահատկությունների հայտնաբերում • Ինժեներահիդրոլոգիական ուսումնասիրության իրականացում՝ նպատակ ունենալով ջրամատակարարման հասանելիությունն ապահովել հարևան թաղամասերից, որտեղ ջրամատակարարումը հասանելի է • Ջրամատակարարումից և ջրահեռացումից գուրկ բնակարանային պայմաններում ապրող մարդկանց մատուլ իրավիճակի գնահատում և բարելավման ծրագիր-առաջարկի մշակում • Ջրամատակարարման և ջրահեռացման հասանելիության նկատմամբ մարդու իրավունքի վերաբերյալ հանրային իրազեկում
<p>Մատչելիության ապահովում խոցելի և մեկուսացված խմբերի համար</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Մակագների միջոցով մատչելիության խնդիրների լուծման տարբերակների ուսումնասիրության իրականացում

Ջրամատակարարման և ջրահեռացման հավասար հասանելիության գործողությունների պլան, 2018-2020

Նպատակը - սահմանել ջրամատակարարման և ջրահեռացման հավասար հասանելիության ապահովմանն ուղղված միջոցառումների, դրանց գնահատման չափորոշիչների, իրականացման պատասխանատուներին, համակատարողների և ֆինանսավորման աղբյուրները:

Մշակման գործընթացը – իրականացվել է «Հայ կանայք հանուն առողջության և առողջ շրջակա միջավայրի» ՀԿ-ի կողմից, ՀՀ ԷԵԲՊՆ Ջրային տնտեսության պետական կոմիտեի համակարգմամբ, ՄԱԿ-ի ԵՏՀ քարտուղարության աջակցությամբ, Շանտալ Դեմիլեկամա և Ռոբերտո Մարտին –Յուրտադո:

Ժամանակահատվածը՝ 01.12.2016- 01.05.2017

Հիմնատնագիրային և շրջանացման հավասար հասանելիության գործողությունների պլան, 2018-2020

Մեկնարկային հանդիպում - 2017 թ. ապրիլի 7-ին, ԵՄ ջրային նախաձեռնության շրջանակներում իրականացվող ջրօգտագործման, ջրամատակարարման և ջրահեռացման բնագավառում ԱԶԵ հանձնախմբի նիստում:

Հանրային քննարկում – 2017թ. մայիսի 12-ին, «Հայ կանայք հանուն առողջության և առողջ շրջակա միջավայրի» ՀԿ:

Շահագրգիռ կողմեր - Մարդու իրավունքների պաշտպանի գրասենյակ, ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով, ՀՀ առողջապահության, ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման, ՀՀ բնապահպանության, ՀՀ կրթության և գիտության, ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությունները, ՀՀ ԿԱ քաղաքաշինության պետական կոմիտե, մասնավոր սեկտոր, ջրամատակարար ընկերություն:

**Ջրամատակարարման և ջրահեռացման հավասար
հասանելիության գործողությունների պլան, 2018-2020
թթ.**

- 1. ՋՋՀՀ ապահովման արդյունավետ կառավարում
(օրենսդրական և ֆինանսական կազավորում)**
- 2. ՋՋՀՀ ապահովման աշխարհագրական դիրքով
պայմանավորված անհավասարությունների
կրճատում**
- 3. ՋՋՀՀ ապահովում խոցելի և մեկուսացված
կամրոճի կամյար**

1. ՉՉՀՀ ապահովման արդյունավետ կառավարում (օրենսդրական և ֆինանսական կազավորում)

- * ՉՉՀՀ ապահովման նպատակով ջրային օրենսդրության վերլուծություն և խոչընդոտների վերհանում
- * Օրենսդրական բարեփոխումների իրականացում՝ ՉՉՀՀ-ի ապահովման հայեցակարգի նախագծի մշակում
- * ՉՉՀՀ հայեցակարգի պահանջների ապահովման համար կլոր սեղանի կազմակերպում
- * ՉՉՀՀ հայեցակարգի կիրարկման գործընթացում հանրային մասնակցության ապահովման ձևաչափի ընտրում և կիրառում
- * ՉՉՀՀ հայեցակարգի կիրարկումն ապահովող անհրաժեշտ ֆինանսական և նյութատեխնիկական միջոցների գնահատում (աղբյուր, ֆինանսական ծավալ)

2. ՁԶՀՀ ապահովման աշխարհագրական դիրքով պայմանավորված անհավասարությունների կրճատում

- * Ջրամատակարարման և ջրահեռացման մասնագիտացված ծառայություններ մատուցող ընկերության (ների) կողմից չսպասարկվող համայնքների իրավիճակի մասին տեղեկատվության հավաքագրում և տեղեկատվական բազայի ստեղծում
- * ՁԶՀՀ-ի ապահովման աշխարհագրական դիրքով պայմանավորված անհավասարաչափությունների կրճատմանն ուղղված միջոցառումների պլան-ժամանակացույցի մշակում՝ հիմք ընդունելով ՄԱԿ-ի ԿՁՆ 6.4. կետը
- * Ջրամատակարար ընկերության (ընկերությունների) կողմից չսպասարկվող համայնքների ջրամատակարար ման համակարգերի փուլային բարելավում՝ հետագայում մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից սպասարկման ապահովմամբ
- * Գործող և պլանավորվող, զարգացման, ներդրումային, քաղաքաշինական, կրթական պայմանների բարելավմանն ուղղված ծրագրերի իրականացման ընթացքում ՁԶՀՀ ապահովմանն (այդ թվում աշխարհագրական դիրքով պայմանավորված անհավասարության կրճատման և խոցելի ու մեկուսացված խմբերի ապահովման) ուղղված չափանիշների ընդգրկում

3. ՉՉՀՀ ապահովում խոցելի և մեկուսացված խմբերի համար

- * Խոցելի և մեկուսացված խմբերի համար ՉՉՀՀ վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրում և տեղեկատվական բազայի ստեղծում
- * Խոցելի և մեկուսացված խմբերի վրա ներկայիս ջրամատակարարման և ջրահեռացման սակագների ազդեցության գնահատում
- * Խոցելի և մեկուսացված խմբերի համար ՉՉՀՀ-ի ապահովման դիմաց նախընտրելի սակագնի փոփոխատուցման մեխանիզմի մշակման նպատակով կլոր սեղանի կազմակերպում

ԳՈՐԾՈՂՈՒ ԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԶՐԱՍՏԱԿԱՐԱՐՄԱՆ ԵՎ ԶՐԱՀԵՌԱՑՄԱՆ ՀԱՎԱՍԱՐ ՀԱՍԱՆԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ
 2018-2020թթ.**

Միջոցառումներ	Ակնկալվող արդյունքը	Միջոցառման կատարման չափանիշ	Ժամկետը	Համակարգող/Պատասխանատու	Համակատարողներ	Ֆինանսավորման աղբյուրը	Գնահատված մոտավոր բյուջե
Բաժին I. Ջրամատակարարման և ջրահեռացման հավասար հասանելիության ապահովման արդյունավետ կառավարում							
<i>1.1 Ջրամատակարարման և ջրահեռացման հավասար հասանելիության ապահովման արդյունավետ կառավարման օրենսդրական և քաղաքական հիմքերը</i>							
ՋՋՀՀ ապահովման նպատակով ջրային օրենսդրության վերլուծություն և խոչընդոտների վերհանում:	ՋՋՀՀ օրենսդրության բարեփոխումներ:	Օրենսդրական բարեփոխումների առաջարկությունների փաթեթ:	01.05.2018 թ.	ՀՀ ԷԵԲՊՆ ջրային տնտեսության պետական կոմիտե	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախ-ն, ՀՀ առողջապահության նախ-ն, ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարություն, ՀՀ բնապահպանության նախ-ն, ՀՀ արդարադատության նախարարություն, ՀՀ կրթության և գիտության նախ-ն, ՀՀԿԱ քաղ. պետական կոմիտե, մասնավոր սեկտոր	Միջազգային կազմակերպություններ, ՀՀ կառավարություն՝ ոչ ֆինանսական միջոցներ (աշխատանքների, կառավարման մարմինների մասնակցության ապահովում, ըստ անհրաժեշտության կլոր սեղանի վարում)	25.0 մլն. ՀՀ դրամ

ՀՆՈՐՅԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ